

Om Dagny Marie Pedersen, født Kristiansen (1910-)

Fortalt af Søren Sørensen, gift med Birgit Ærenlund Sørensen, til sine børn og børnebørn.

Dagny, som er
moster til min
hustru Birgit
Ærenlund Sørensen
(1945-) og datter af
Maren Hansen
(1883-1950) og
Johannes

Christiansen (1874-1964), blev født den 30. januar 1910 på gården Dalsgaard i Grauballe. Her voksede hun op sammen med sine fire ældre brødre: den ældste Kristen Guldberg kaldet **Guldberg**, (1903), Malling Elmkvist kaldet **Elmkvist** (1904), Linde Hartman kaldet **Hartman** (1906) og Verner Ankerstjerne kaldet **Verner** (1908). I 1920 kom efternøleren Aase, som altså var ti år yngre end Dagny. Siden flyttede familien til Gjern, hvor de havde en slagterforretning, samtidig med at faderen Johannes handlede med kreaturer og heste.

Til venstre de fem ældste søskende. Til højre alle søskende samt forældrene Maren og Johannes. Dany står længst til venstre.

Dagnys søskende

Guldberg, som var den ældste i børneflokket, var slagtermester og automobilforhandler. Sammen med sin broder Verner havde han i en årrække slagtehuset i Thorsø, og sammen med sin svigersøn Poul drev han en automobilhandel i Hammel. Elmkvist havde en vognmandsforretning i Gjern. Hartman var specialarbejder, dvs. ufaglært. Han emigrerede til Canada, hvor han vistnok døde i Calgary. Verner var udlært slagter, og han og hustruen Carla drev i mange år en stor slagterforretning i Mejlgade i Aarhus.

Johannes og Dagny. Guldberg og Katrine. Carla og Verner.

Dagny Pedersen, født Kristiansen

Dagny var udlært damefrisør. Hun blev gift med malersvend Viggo Pedersen (født den 25. maj 1910) den 19. maj 1935 i Gjern. Viggo drev i mange år egen malerforretning i Ans, hvor de boede hele livet. Dagny havde salon i hjemmet på Vestergade 26. Vi har for resten to af stolene fra salonen stående i sommerhuset i Følle (2024). Dagny og Viggo fik to børn. Først Kurt (Ærenlund Pedersen) den 1. februar 1941, og den 22. juli 1944 fik de en pige, som den 12. august 1944 i Grønbæk Kirke blev døbt Elin (Ærenlund Pedersen). Hun døde allerede den 6. marts 1945 på Kjellerup Sygehus og blev

begravet på Grønbæk Kirkegård den 11. marts 1945. Det var selvfølgelig en stor sorg, som familien aldrig helt kom over. Min hustru mente, at det førte til, at sønnen Kurt "blev pakket ind i vat" og måske overbeskyttet. På billedet til højre, som er taget ved vores bryllupsfest i Aases lejlighed den 18. august 1964, ses min kones bedstefar, Johannes Kristiansen, hendes moster Dagny og min onkel Karlo.

Birgits onkel Viggo Pedersen og hendes mor Aase til Claus' konfirmation i 1978.

Den 8. marts 1956 døde svogeren, Johannes, som var gift med min svigermor Aase, og Aase var nu alene med to piger, Jytte på 12 år og Birgit på 10 år - samt en købmandsforretning. Aase, som ikke var nogen stærk person, fik meget hjælp af sin familie. Verner og hans kone Carla kom tit forbi, de havde jo slagterforretning i Aarhus. Hendes far Johannes kiggede også ind, når han

var på kreaturmarked i Aarhus, hvilket fandt sted hver mandag. Hver lørdag eftermiddag, når hun havde lukket sin damefrisørsalon kom Dagny kom med bussen (dengang kaldt for rutebilen) fra Ans og hjalp til med husholdning og rengøring mv. Jytte og Birgit tilbragte alle deres ferier hos familien i Ans, hvor de også var tæt på den øvrige del af familien.

Birgit og jeg kom ofte på besøg i Ans, efter at vi var blevet gift, og blev altid hilst velkommen i deres dejlige hus, som lå tæt ved Tange Sø. Dagny var meget livlig og selskabelig, mens Viggo var en alvorsmand, som elskede sin pibe og sin avis. Han var meget vidende og spillede lidt violin og malede (malerier). Jeg husker, at vi et par gange besøgte Ulstrup Slot, som på den tid var et tivoli. Her kunne Dagny stå længe og spille på rouletten, mens Viggo forgæves forsøgte at få hende videre. Dejlige mennesker, som det altid var en fornøjelse at besøge. Kurt blev gift med Edith (Hansen) i 1965, og de fik to drenge. Henrik (Ærenlund Pedersen) blev født den 20. oktober 1966, og Thomas (vistnok) i 1969.

Til venstre Thomas og Kurt, til højre Henrik og Edith
Kurt blev cand.merc. og arbejdede et par år på
Regnecentralen, inden han i 1967 blev underviser på
Handelshøjskolen i Aarhus, hvor han var i 36 år. Kurt
forskede i projektøkonomi, og jeg har selv haft
fornøjelsen af ham som lærer på handelshøjskolen i
1972. Farmor og jeg har kommet sammen med Kurt og
Edith siden vores ungdom. De var begge meget

interessere i naturen, både plante- og dyreliv. Kurt har en meget omfattende viden om dyr og planter, og Edith har et usædvanlig skarpt blik for at spotte (identificere) fugle på afstand.

Sønnen Henrik har arvet forældrenes passion for naturen. Han er cand.scient. i biologi i 1992 fra Aarhus Universitet, og Ph.D. i naturvidenskab i 1995. Han fik tildelt Danmarks Naturvidenskabelige Akademis Ph.D.-pris for sin afhandling. Adjunkt ved Københavns Universitet fra 1995-1998. Lektor ved Statens Naturhistoriske Museum fra 1998-2017.

Herbariekurator (Statens Naturhistoriske Museum) for danske karplanter (1995-2016) samt for Orchidaceae generelt (2011-2016) og grønlandske karplanter (2015-2016). Thomas er en meget skattet social- og sundhedshjælper, som brugte en del af sin fritid på at spille guitar i et band.

Viggo rejser til Harzen

Viggo blev boende i huset i Hammel efter Dagnys død. Kurt og Edith og andre familiemedlemmer kom ofte på besøg, men det var svært at få Viggo ud af hans trygge lænestol. Hans standard svar, når man spurgte om han kunne tænke sig det eller det, var: "*Det har ingen interesse.*" Det lykkedes dog min svigermor Aase efter lange overtalelser at få ham med på en bustur til Harzen.

Han sagde efterfølgende, at det havde været en spændende tur, men nu måtte det også være godt. Vi holdt alle meget af Viggo.

En fantastisk historie

I 2015 (deromkring) ville Birgit og jeg som de foregående år tilbringe vintermånederne i Sydspanien. Vi tog bussen fra Aarhus til Billund Lufthavn. Udover os var der

kun en enkelt person i bussen, en ældre kvinde, dvs. på vores egen alder. Da vi kom til Billund, fandt vi ud af, at vi skulle med samme fly til Malaga. Birthe, som kvinden hed, havde året forinden købt et hus i byen Torrox, som ligger en halv times kørsel øst for Malaga. Hun havde i flere år været stærkt plaget af gigt, men efter at have boet i Sydspanien den foregående vinter, var han blevet fri for sine smerter - og også medicinen, så nu havde hun solgt sin villa i det nordlige Aarhus og købt et hus i Torrox. Vi havde lejet en bil og tilbød at sætte hende af på vejen, da vi skulle bo i Nerja, 5-6 km øst for Torrox. Nogle dage senere var vi på besøg hos Birthe og kom til

at snakke om, hvor vi kom fra, hvad vi havde lavet osv. Birthe fortalte, at hun kom fra Ans og havde boet hele sin barndom i Vestergade, to huse fra Dagny og Viggo. Birgit fortalte, at hun havde tilbragt alle sine ferier i Ans, men de to piger, kunne ikke huske hinanden. Birthe kunne fortælle, at hun ofte havde fået sat håret hos Dagny.

Pludselig kom Birthe i tanker om noget, og hun forsvandt ned i kælderen. Lidt efter kom hun op med en lille kommode, malet i almuefarver. Den kommode havde Viggo lavet og malet til hende på hendes 18 års fødselsdag, og den havde været hos hende siden dengang i omkring 60 år. Hvor fantastisk at rejse mere end 3.000 km sydpå og hos en fremmed person at finde en genstand, som ens onkel har lavet for en menneskealder siden.